

POSITION PAPER THALES

DEFENSIE INNOVATIE- EN OPSCHALINGSAUTORITEIT IN SAMENHANG MET NADI

Thales heeft als defensiebedrijf de verantwoordelijkheid een wezenlijke bijdrage te leveren aan de veiligheid van Nederland en bevriende landen over de gehele wereld. We zijn er trots op een koploper te zijn op het gebied van Radar- en Marine Command & Control (C2) systemen. Bovendien leveren we digitale oplossingen in het hoge beveiligingsdomein, zoals cybersecurity, encryptie en soevereine cloud.

Thales is al decennialang een partner van defensie en meer dan een traditionele leverancier. Al meer dan 70 jaar levert de gecombineerde expertise van Defensie, TNO en Thales binnen 'Nederland Radarland' tot op de dag van vandaag een toonaangevende en een wereldwijd gerespecteerde technologie positie op het gebied van radarsystemen. We zijn dan ook groot voorstander van de inzet van het kabinet om publiek-private samenwerking te versterken. Vooral nu internationale ontwikkelingen op het gebied van veiligheid razendsnel gaan. Als Nederland in staat is door middel van DIOA en NADI een snellere cyclus van prototype naar serieproductie te organiseren en obstakels weg te nemen, kunnen we uitrol naar de krijgsmacht versnellen en de koploperspositie van Nederland verder versterken. Hiervoor zijn ook langjarige contracten en afnamegaranties nodig, waar uw Kamer meerdere malen op heeft aangedrongen.

Wij steken zelf veel geld in opschaling, onderzoek & ontwikkeling en samenwerking met regionale en internationale partners. Thales Nederland staat aan het hoofd van een grote keten van een honderdtal – vooral Nederlandse- toeleveranciers die met ons mee opschalen. De uitdagingen zijn echter zodanig groot, dat we dat niet alleen kunnen. De directe samenwerking tussen Thales en het ministerie verloopt goed: het is positief en uniek dat de Nederlandse overheid een investeringsbijdrage levert aan onze opschaling - inclusief benodigde infrastructuur voor testen en ontwikkeling - en aan programma's zoals FOXTROT (vervangt de tactische communicatiemiddelen van Defensie en daaraan gebonden IT-infrastructuur.) en Soevereine Cloud (een programma met KPN).

Wat ook goed werkt is dat nieuwe afdelingen - zoals het vorig jaar opgerichte G2G office - nu op stoom raken en waardevolle gesprekspartners zijn. De contacten met relevante afdelingen bij Defensie, maar ook EZK en Buitenlandse Zaken zijn goed, door het besef dat we gezamenlijk voor een grote opgave staan.

Er zijn echter ook nog de nodige uitdagingen, waar we de aandacht van uw Kamer voor vragen.

Defensie heeft de afgelopen jaren flink opgeschaald. Er is veel beleid ontwikkeld om zowel de opschaling als ook de innovatie en de samenwerking met andere landen, het bedrijfsleven en wetenschappelijke organisaties in te regelen. We zien dat met name de top en de subtop van Defensie en de politieke leiding zeer doordrongen zijn van de noodzaak om sneller en pragmatischer te werk te gaan, maar de geldende processen en procedures bewegen niet mee en de snelheid laat te wensen over.

Waar nu vooral behoefte aan is, is concrete uitvoering van al het beleid, dat we de laatste twee jaar voorbij hebben zien komen. Bij iedere nieuwe beleidsbrief hopen we weer op concrete doelen, middelen en uitvoeringsprogramma's. Tot nu toe blijven de multilaterale initiatieven erg abstract. Inmiddels is het weer wachten op de komende maand, wanneer de brief over het NDPII en de DIOA verschijnt. Ondertussen wordt op Europees niveau steeds meer defensiebeleid vormgegeven, waarbij ook significante Europese financiering beschikbaar komt om gezamenlijk capaciteiten te versterken en de Europese defensie-industrie op te schalen. Indien Nederland een koploerspositie wil claimen en/of behouden, dan zal Nederland nú aan boord moeten zitten. Als we nu nog moeten bepalen welke concrete doelen we willen nastreven binnen de 5+1 NLD-domeinen, missen we de aansluiting.

Aanbevelingen

We hebben de volgende aanbevelingen om de koploperspositie van Nederland te waarborgen en te verstevigen:

- Zorg dat Defensie op diverse niveaus het mandaat heeft om snel besluiten te nemen en mee te bewegen met het tempo van de industrie om versnelling te bevorderen, en waak ervoor om als Kamer op detailniveau te gaan zitten meebesturen;
- Kijk niet alleen naar acquisitie van middelen voor de krijgsmacht, maar ook naar waar we met Nederlandse expertise een sterke positie op de internationale defensiemarkt kunnen claimen. Kortom: denk ook aan de verkoop, positioneer je eigen industrie en kennisinstituten. En doe dit vroegtijdig, de Europese programma's zijn al uit de startblokken. Als je iets te bieden hebt, is je positie als land sterker;
- Nederland heeft een wereldwijd leidende positie opgebouwd in hoogwaardige sensoren en radarsystemen. Deze zijn belangrijk voor monitoring en de verdediging van alle lagen van het luchtruim, van counter-drone tot IAMD (Integrated Air and Missile Defence). Met Thales en een hele keten aan start-ups, scale-ups en hoogwaardige mkb-bedrijven loopt Nederland letterlijk voorop in deze. Daarom moet Nederland een plek claimen aan de hoofdtafel van het Europese F-IAMD programma, en niet alleen focussen op de programma's C-UAS en Mobiliteit;
- Doe mee aan de volgende tranche van SAFE: ook daar missen we kansen, met name ook voor de kleinere bedrijven; zorg daarnaast dat Nederlandse defensiebedrijven tijdig goed gepositioneerd worden voor participatie in SAFE projecten van andere Europese landen;
- Staar je echter niet blind op alleen mkb en start-ups: je hebt een heel netwerk nodig met groot- en kleinbedrijf, benut dit optimaal; ook hier kunnen de grotere nationale OEM's een rol spelen om met hun industriële ervaring dit speelveld te organiseren;
- Defensie is geen gewone markt, er is maar één klant: Defensie. Geen bedrijf in Nederland kan het zich veroorloven op te schalen voor de Nederlandse Defensie alléén: zorg dat Nederlandse standaarden en ook industriële capaciteiten aansluiten op Europese initiatieven (zoals EDF) en NAVO-interoperabiliteit. Nederlandse bedrijven moeten voor een bredere, internationale markt kunnen produceren, willen ze de concurrentie met anderen aankunnen en kunnen blijven investeren in innovatie. Zorg daarom voor voldoende ondersteuning op het gebied van EU-positionering en government-to-government overeenkomsten;
- Bouw verder aan samenwerkingsverbanden met gelijkgestemde landen. Nederland werkt van nature zeer actief samen met de Scandinavische landen, de Baltische staten, het VK, Duitsland, Frankrijk en de Benelux. Verdere samenwerking zorgt voor specialisatie, interoperabiliteit en het vergroten van de markt;
- En tot slot: zorg dat NADI en DIOA op het gebied van Defensie naadloos op elkaar aansluiten. Wij waarderen de ervaring en kennis van het Commissariaat Militaire Productie (CMP) binnen EZK en de samenwerking tussen CMP en Defensie. Draag er zorg voor dat NADI en DIOA geen concurrerende entiteiten worden.